

Delovna verzija z dne 7. 9. 2018

Predlog Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Listinjenje vključuje transakcije, ki omogočajo kreditodajalcu ali upniku – ki je običajno kreditna institucija ali podjetje – da refinancira sklop posojil, izpostavljenosti ali denarnih terjatev, kot so stanovanjski krediti, krediti za nakup avtomobilov ali zakup avtomobilov, potrošniški krediti, kreditne kartice ali denarne terjatve iz trgovanja, tako da jih preoblikuje v vrednostne papirje, s katerimi se trguje. Kreditodajalec v svojem portfelju združi kredite v skupine in jih preoblikuje ter jih razvrsti glede na različne kategorije tveganja za različne investitorje, s čimer investitorjem omogoči dostop do naložb v kredite in druge izpostavljenosti, do katerih običajno ne bi imeli neposrednega dostopa. Donos za investitorje ustvarjajo denarni tokovi iz naslova osnovnih posojil.

Listinjenje je pomemben element dobro delujočih finančnih trgov. Preudarno strukturirano listinjenje je pomemben kanal za diverzifikacijo virov financiranja in širšo porazdelitev tveganja v finančnem sistemu Unije. Omogoča širšo porazdelitev tveganj v finančnem sektorju, lahko pa tudi pripomore k sprostitvi bilanc stanja originatorja, da se omogočijo dodatna posojila gospodarstvu. Na splošno lahko izboljša učinkovitost finančnega sistema in zagotovi dodatne možnosti za naložbe. Listinjenje lahko vzpostavi most med kreditnimi institucijami in kapitalskimi trgi s posrednimi koristmi za podjetja in državljane (na primer prek cenejših posojil in financiranja podjetij, kreditov za nepremičnine ter kreditnih kartic). Ta uredba pa pripoznava tudi tveganji večje medsebojne povezanosti in prekomernega finančnega vzvoda, ki ju ustvarja listinjenje, ter izboljšuje mikrobonitetni nadzor pristojnih organov nad udeležbo finančne institucije na trgu listinjenja, pa tudi makrobonitetni nadzor nad tem trgom s strani Evropskega odbora za sistemsko tveganja (ESRB) ter nacionalnih pristojnih in imenovanih organov za makrobonitetne instrumente.

Za vzpostavitev bonitetnega okvira za enostavna, pregledna in standardizirana listinjenja (v nadaljnjem besedilu: listinjenja STS), ki bo bolj upošteval tveganja, mora Unija jasno opredeliti, kaj je listinjenje STS, saj bi bila sicer za kreditne institucije in zavarovalnice na voljo regulativna obravnava, ki bolj upošteva tveganja, za različne vrste listinjenja v različnih državah članicah. To bi povzročilo neenake pogoje in regulativno arbitražo, medtem ko je treba zagotoviti, da Unija deluje kot enotni trg za listinjenja STS in da poenostavlja čezmejne transakcije.

V skladu z obstoječimi opredelitvami pojmov v sektorski zakonodaji Unije je primerno, da se zagotovijo opredelitve vseh ključnih pojmov listinjenja. Za zajetje katerega koli posla ali sheme, pri katerem se tranšira kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo ali skupino izpostavljenosti, je potrebna zlasti jasna in široka opredelitev listinjenja. Izpostavljenost, ki ustvari neposredno plačilno obveznost za posel ali shemo, ki se uporabi za financiranje ali upravljanje stvarnega premoženja, se ne bi smela šteti za izpostavljenost iz naslova listinjenja, tudi če so plačilne obveznosti v okviru posla ali sheme različnih nadrejenosti.

Bistveno je, da se na podlagi obstoječih meril ter meril, ki sta jih sprejela Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS) in Mednarodno združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) 23. julija 2015, za opredelitev enostavnih, preglednih in primerljivih listinjenj v okviru kapitalske ustreznosti za listinjenje ter zlasti na podlagi mnenja o evropskem okviru za kvalificirano listinjenje, objavljenega 7. julija 2015, Evropskega nadzornega organa (Evropskega bančnega organa) (EBA), oblikuje splošna opredelitev listinjenja STS, ki se uporablja za vse sektorje.

1.2. Razlogi za sprejetje predloga zakona:

S predlaganim Zakonom o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje se imenuje pristojne organe in njihova pooblastila za delovanje v skladu z Uredbo (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2017/2402) ter sprejme določbe, ki bodo uredile sankcije za kršitev določb te uredbe.

Predlagatelj se je odločil za predlog zakona in ne predlog uredbe o izvajanju uredbe zaradi systemskega odstopa, ker predlog zakona določa višine glob, ki odstopajo od systemskih okvirov, ki jih za predpisovanje glob v Republiki Sloveniji določa 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US).

Predlog zakona določa nadzorne ukrepe in prekrške, ki jih pri izvrševanju določb Uredbe o določitvi splošnega okvira za listinjenje izrekajo pristojni organi. Države članice morajo zagotoviti, da imajo pristojni organi za določitev glob učinkovite ukrepe, ki so sorazmerni in odvračilni.

Z določitvijo zahtev v obliki uredbe EU glede neposredne obveznosti v zvezi s pripravo ali zagotavljanjem informacij ter da področje uporabe teh obveznosti ni odvisno od nacionalnih izvedbenih ukrepov je zagotovljeno, da se zahteve iz uredbe EU uporabljajo neposredno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloga zakona je usklajitev oziroma prilagoditev nacionalne zakonodaje z določbami Uredbe (EU) 2017/2402.

2.2. Načela

Načelo skrbnega in učinkovitega nadzora:

Za zagotavljanje varnega in skrbnega poslovanja mora biti za izvajanje nadzora pooblaščen nadzorni organ oziroma organi, ki jim zakon omogoča izrekanje nadzornih ukrepov, s čimer se učinkovito doseže namen samega nadzora.

Načelo sorazmernih in odvračilnih sankcij:

V skladu z načelom sorazmernosti, se določi, da se kršitve določb Uredbe (EU) 2017/2402 sankcionirajo tako, da se sorazmerno temu doseže odvračilni ukrep.

Načelo pravne jasnosti:

Predlog zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb evropske zakonodaje v nacionalni državi.

Načelo sorazmernosti:

Kot osnovno načelo na področju kaznovalnega prava omogoča nadzornim organom, da izrekajo globe kot sankcije za kršitve določb Uredbe (EU) 2017/2402 na način, da so le-te sorazmerne ugotovljenim kršitvam.

2.3. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom prilagoditve nacionalne zakonodaje določbam Uredbe (EU) 2017/2402 in:

- imenovanje pristojnih organov za izvajanje nadzora in določitev njihovih pooblastil ter
- sprejetje določb, ki se nanašajo na sankcije v primeru kršitve določb Uredbe (EU) 2017/2402.

Rešitve, ki izhajajo iz pravnega reda EU, so:

- okrepljen zakonodajni okvir glede listinjenja z namenom sprejetja predpisov za razlikovanje enostavnih, preglednih in standardiziranih produktov od zapletenih, nepreglednih in tveganih instrumentov ter uporaba bonitetnega okvira, ki bo takšna tveganja bolje upošteval;
- da v primeru kršitve določb iz prvega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 pristojni organi izrečejo:

- če gre za fizično osebo, najvišjo globo v višini vsaj 5 000 000 EUR, oziroma v državah članicah, katerih valuta ni euro, ustrezno vrednost v nacionalni valuti na dan 17. januarja 2018;
- če gre za pravno osebo, najvišjo globo v višini vsaj 5 000 000 EUR, oziroma v državah članicah, katerih valuta ni euro, ustrezno vrednost v nacionalni valuti na dan 17. januarja 2018 ali do 10 % skupnega letnega neto prometa pravne osebe glede na najnovejše razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril organ upravljanja; kadar je pravna oseba obvladujoče podjetje ali odvisno podjetje obvladujočega podjetja, ki mora v skladu z Direktivo 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta pripraviti konsolidirane računovodske izkaze, se za zadevni skupni čisti prihodek šteje skupni čisti prihodek ali ustrezna oblika prihodka v skladu z zadevnimi računovodskimi zakonodajnimi akti glede na najnovejše razpoložljive konsolidirane računovodske izkaze, ki jih je odobril organ upravljanja končnega obvladujočega podjetja;
- najvišjo globo v višini vsaj dvakratnega zneska s kršitvijo pridobljene koristi, kadar je slednjo mogoče opredeliti, čeprav presega najvišja zneska iz točk (e) in (f) prvega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5. 1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu EU:

S predlogom zakona se omogoča prilagoditev nacionalne zakonodaje določbam Uredbe (EU) 2017/2402, kar pomeni, da je predlog zakona prilagojen pravu Evropske unije oziroma se ga sprejema z namenom izvajanja prava Evropske unije v nacionalni državi.

5. 2. Prikaz ureditve v treh pravnih sistemih držav članic EU:

Prikaz ureditve v treh pravnih sistemih držav članic EU ni mogoč, kot izhaja iz podatkov na spletnem portalu EUR-lex države članice še niso prenesle načina izvajanje predmetne uredbe v nacionalno zakonodajo.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne določa dodatnih administrativnih obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi ali varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za podjetja in potrošnike: /.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo objavljen na spletni strani Ministrstva za finance.

Za nadzor nad izvajanjem zakona bodo pristojni Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor in Agencija za trg vrednostnih papirjev.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje je bil objavljen na:

- spletni strani Ministrstva za finance:

- spletni strani E-demokracija:

z rokom za posredovanje pripomb in komentarjev do

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe):

Predlog zakona je bil pripravljen v okviru Ministrstva za finance. Pri pripravi predloga zakona je sodelovala tudi Banka Slovenije.

9. Znesek plačila, ki ga je oseba iz prejšnje alineje v ta namen prejela:

V ta namen ni bilo izplačanega nobenega zneska plačila.

10. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se določajo pristojni organi, postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov, ki jih pri izvajanju določb Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L, št. 347 z dne 28. decembra 2017, v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2017/2402) izrekajo pristojni organi.

2. člen (pristojni organi)

(1) Organi, pristojni za izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 in tega zakona so Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor.

(2) Banka Slovenije je pristojna za izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 in tega zakona v zvezi z osebami, za nadzor katerih je pristojna v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, in za nadzor nad skladnostjo originatorjev, sponzorjev in subjekta s posebnim namenom pri listinjenju (v nadaljnjem besedilu: SSPE) od 18. do 26. člena Uredbe (EU) 2017/2402 v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo.

(3) Agencija za trg vrednostnih papirjev je pristojna za izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 in tega zakona v zvezi z osebami, za nadzor katerih je pristojna v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, z zakonom, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje ter z zakonom, ki ureja alternativne investicijske sklade, in za nadzor nad:

- skladnostjo originatorjev, prvotnih kreditodajalcev in SSPE s sedežem v Uniji, ki niso zajeti v zakonodajnih aktih Unije iz tretjega odstavka 29. člena Uredbe (EU) 2017/2402 glede izpolnjevanja obveznosti iz 6., 7., 8. in 9. člena Uredbe (EU) 2017/2402 v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov;
- skladnostjo originatorjev, sponzorjev in SSPE od 18. do 27. člena Uredbe (EU) 2017/2402 in skladnosti tretjih oseb s 28. členom Uredbe (EU) 2017/2402 v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(4) Agencija za zavarovalni nadzor je pristojna za izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 in tega zakona v zvezi z osebami, za nadzor katerih je pristojna v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo ali zakonom, ki ureja invalidsko in pokojninsko zavarovanje, in za nadzor nad skladnostjo originatorjev, sponzorjev in SSPE od 18. do 26. člena Uredbe (EU) 2017/2402 v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo ali zakonom, ki ureja invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

3. člen (postopek izrekanja nadzornih ukrepov)

(1) Če pristojni organ v nadzoru, ki ga izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2017/2402, ugotovi kršitev iz določb prvega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402, izreče nadzorni ukrep iz točk (a) do (d) ali točke (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402.

(2) Prekrškovni organi, ki odločajo o prekrških in izrekajo globe po tem zakonu, so organi iz prejšnjega člena tega zakona.

4. člen
(postopek izreka ukrepa iz točke (a), (b), (c), (d), (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402)

(1) Banka Slovenije izreče nadzorni ukrep iz točke (a), (b), (c), (d) ali (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 po postopku, ki se uporablja za nadzor nad bankami po zakonu, ki ureja bančništvo.

(2) Agencija za trg vrednostnih papirjev izreče nadzorni ukrep iz točke (a), (b), (c), (d) ali (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 po postopku, ki se uporablja za nadzor nad družbo za upravljanje po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor izreče nadzorni ukrep iz točke (a), (b), (c), (d) ali (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 po postopku, ki se uporablja za nadzor nad zavarovalnicami po zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

(4) Kadar se določbe iz prvega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 uporabljajo za pravne osebe, lahko pristojni organi določeni v 2. členu tega zakona v skladu s pogoji, določenimi v nacionalnem pravu, članom organa upravljanja in drugim posameznikom, ki so v skladu z nacionalnim pravom odgovorni za kršitev, naložijo ukrepe iz točke (a), (b), (c), (d) ali (h) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402.

5. člen
(objava odločitve)

Pristojni organi iz 1. odstavka 2. člena tega zakona na svojih uradnih spletnih mestih objavijo vsaj vsako svojo odločitev o naložitvi upravne sankcije zaradi kršitve členov 6, 7, 9 ali prvega odstavka 27. člena Uredbe (EU) 2017/2402, zoper katero pritožba ni mogoča, potem ko je o njej uradno obveščen naslovnik sankcije. Pristojni organi v okviru svoje objave smiselno upoštevajo določbe 37. člena Uredbe (EU) 2017/2402.

6. člen
(tarifa)

Pristojni organ v tarifi, ki jo izda v skladu z zakonom, ki ureja njegovo delovanje, določi višino nadomestila za odločanje o posamičnih zadevah na podlagi tega zakona in Uredbe (EU) 2017/2402.

7. člen
(kršitev Uredbe (EU) 2017/2402)

(1) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, z globo od 25.000 do 500.000 eurov pa pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. originator, sponzor ali prvotni kreditodajalec ni izpolnil zahtev iz 6. člena Uredbe (EU) 2017/2402;
2. originator, sponzor ali SSPE ni izpolnil zahtev iz 7. člena Uredbe (EU) 2017/2402;
3. originator, sponzor ali prvotni kreditodajalec ni izpolnil meril iz 9. člena Uredbe (EU) 2017/2402;
4. originator, sponzor ali SSPE ni izpolnil zahtev iz 18. člena Uredbe (EU) 2017/2402;
5. listinjenje šteje za enostavna, pregledna in standardizirana listinjenja (v nadaljnjem besedilu: listinjenja STS) ter originator, sponzor ali SSPE tega listinjenja ni izpolnil zahtev iz 19. do 22. člena ali 23. do 26. člena Uredbe (EU) 2017/2402;
6. originator ali sponzor pošlje zavajajoče uradno obvestilo v skladu s prvim odstavkom 27. člena Uredbe (EU) 2017/2402;

7. originator ali sponzor ni izpolnil zahtev iz četrtega odstavka 27. člena Uredbe (EU) 2017/2402 ali
8. tretja oseba, pooblaščen v skladu s 28. členom, ni poslala uradnega obvestila o bistvenih spremembah informacij, zagotovljenih v skladu s prvim odstavkom 28. člena, ali kakršnih koli drugih spremembah, za katere je mogoče upravičeno domnevati, da vplivajo na oceno njenega pristojnega organa.

(3) Z globo od 25.000 do 150.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali fizična oseba, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

8. člen

(hujše kršitve Uredbe (EU) 2017/2402)

(1) V primerih, ko je narava prekrška iz prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine pridobljene protipravne premoženjske koristi in zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti, se pravna oseba kaznuje z globo v višini do:

1. 5 000 000 eurov ali 10 % skupnega letnega neto prometa pravne osebe glede na zadnje razpoložljive računovodske izkaze, ki jih je odobril organ upravljanja. Kadar je pravna oseba obvladujoče podjetje ali odvisno podjetje obvladujočega podjetja, ki mora v skladu z Direktivo 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, z dne 29. junija 2013, str. 19-76) pripraviti konsolidirane računovodske izkaze, se za zadevni skupni čisti prihodek šteje skupni čisti prihodek ali ustrezna oblika prihodka v skladu z zadevnimi računovodskimi zakonodajnimi akti glede na najnovejše razpoložljive konsolidirane računovodske izkaze, ki jih je odobril organ upravljanja končnega obvladujočega podjetja ali
2. dvakratnega zneska s kršitvijo pridobljene koristi, če jo je mogoče opredeliti in če ta znesek presega najvišji znesek iz prejšnje točke.

(2) V primerih, ko je narava prekrška iz prvega odstavka prejšnjega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine pridobljene protipravne premoženjske koristi in zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti, se oseba iz drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena kaznuje z globo v višini do:

1. 5 000 000 eurov ali
2. dvakratnega zneska s kršitvijo pridobljene koristi, če jo je mogoče opredeliti in če ta znesek presega najvišji znesek iz prejšnje točke.

9. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višja od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

PREHODNI IN KONČNI DOLOČBA

10. člen

(uporaba določb o prekrških)

Do sprememb določb o višinah in razponih glob, ki jih določa zakon, ki ureja prekrške, se višine in razponi glob, ki so določeni v tem zakonu, uporabljajo ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške.

11. člen
(sprememba predpisov)

V Zakonu o bančništvu (Uradni list RS, št. 35/15,44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR in 41/17) se v prvem odstavku 373. člena 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. je pridobila dovoljenje ali soglasje, ki je določeno s tem zakonom, Uredbo (EU) št. 575/2013 in njenimi spremembami z navajanjem neresničnih podatkov ali na podlagi drugih zavajajočih ravnanj;«.

12. točka se črta.

12. člen
(začetek veljavnosti in uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2019.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

S predlogom tega zakona se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L, št. 347 z dne 28. decembra 2017, v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) o določitvi splošnega okvira za listinjenje) ter določajo pristojni organi, postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov, ki jih pri izvajanju določb Uredbe (EU) o določitvi splošnega okvira za listinjenje izrekajo pristojni organi.

K 2. členu

Člen ureja delovanje in pooblastila pristojnih organov, in sicer Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev in Agencije za zavarovalni nadzor, za namen in obseg izvajanja Uredbe (EU) 2017/2402.

V Uredbi (EU) 2017/2402 so v prvem, drugem in tretjem odstavku 29. člena že opredeljene nekatere pristojnosti pristojnih organov nad posameznimi nadzorovanimi subjekti. Opredelitev pristojnosti pristojnih organov, ki jih Uredba (EU) 2017/2402 prepušča državam članicam, so določene v tretjem, četrtem in petem odstavku tega člena.

V primeru iz četrtega odstavka 29. člena Uredbe (EU) 2017/2402 je kot pristojni organ za izvajanje nadzora nad subjekti s sedežem v Uniji, ki niso zajeti v zakonodajnih aktih Unije najbolj ustrezen organ Agencija za trg vrednostnih papirjev, torej za nadzor nad originatorji, prvotnimi kreditodajalci in SSPE s sedežem v Uniji, ki niso zajeti v zakonodajnih aktih Unije iz tretjega odstavka 29. člena Uredbe (EU) 2017/2402 glede izpolnjevanja obveznosti iz 6., 7., 8. in 9. člena Uredbe (EU) 2017/2402, zaradi pretežne nadzorniške vloge Evropskega organa za vrednostne papirje in trge, poročanja bank in borzoposredniških družb Agenciji za trg vrednostnih papirjev glede sklenjenih poslov vseh udeležencev na trgu finančnih instrumentov ter pristojnostjo Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki je zadolžena za nadzor nad področjem, ki ga urejajo predpisi v zvezi s trgom finančnih instrumentov, ter nadzor nad ravnanji udeležencev na tem trgu ne glede na to ali so ti licencirani ali ne.

V primeru iz petega odstavka 29. člena Uredbe (EU) 2017/2402 se razmeji pristojnost nadzora med več pristojnimi organi v odvisnosti od vrste subjekta, ki je predmet nadzora, in sicer se skladnost originatorjev, sponzorjev in SSPE s členi od 18. do 26. Uredbe (EU) 2017/2402 razmeji med Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev in Agencijo za zavarovalni nadzor tako, da nadzorujejo subjekte, za nadzor katerih so naštetih organi pristojni v skladu s predmetno področno zakonodajo.

V primeru iz petega odstavka 29. člena Uredbe (EU) 2017/2402 je kot pristojni organ za izvajanje nadzora skladnostjo originatorjev, sponzorjev in SSPE s 27. členom Uredbe (EU) 2017/2402 in skladnost tretjih oseb z 28. členom Uredbe (EU) 2017/2402 zaradi pretežne nadzorniške vloge Evropskega organa za vrednostne papirje in trge najbolj ustrezen organ Agencija za trg vrednostnih papirjev.

K 3. členu

S tem členom se določa nadzorne ukrepe pristojnih organov, ki so določeni v 2. členu predloga zakona.

Pristojnost za izvajanje nadzora pomeni tako izvajanje upravnega (inšpekcijskega) nadzora nad izvajanjem predpisa kot tudi vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku. Splošna pravila za odmero sankcije v prekrškovnem postopku sistemsko ureja 26. člen Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US, v nadaljnjem besedilu: ZP-1).

K 4. členu

S tem členom se podeljujejo pooblastila pristojnim organom, in sicer se za izvajanje Uredbe (EU) 2017/2402 ter za izrekanje ukrepov določijo:

- Banka Slovenije, ki vodi postopke v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo;
- Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki vodi postopke v skladu z zakonom, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje in
- Agencija za zavarovalni nadzor, ki vodi postopke v skladu z zakonom, ki ureja zavarovalništvo.

K 5. členu

Uredba (EU) 2017/2402 v 37. členu od držav članic zahteva, da zagotovijo, da pristojni organi na svojih uradnih spletnih mestih brez nepotrebnega odlašanja objavijo vsaj vsako odločitev o naložitvi upravne sankcije zaradi kršitev členov 6, 7, 9 ali 27(1).

Na podlagi navedenega je v predlogu zakona določeno, da pristojni organi iz 1. odstavka 2. člena tega zakona (torej Banka Slovenija, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor) na svojih uradnih spletnih mestih objavijo vsaj vsako svojo odločitev o naložitvi upravne sankcije zaradi kršitve členov 6, 7, 9 ali prvega odstavka 27. člena Uredbe (EU) 2017/2402, zoper katero pritožba ni mogoča, potem ko je o njej uradno obveščen naslovnik sankcije. V drugem odstavku je obenem določeno, da pristojni organi v okviru svoje objave smiselno upoštevajo določbe 37. člena Uredbe (EU) 2017/2402.

K 6. členu

Člen določa pooblastilo pristojnim organom za spremembe njihovih tarif, ki jih imajo skladno z zakonom, ki ureja njihovo delovanje, da določijo višino takse za odločanje o posamičnih zadevah na podlagi tega predloga zakona in Uredbe (EU) 2017/2402.

K 7. in 8. členu

32. člen Uredbe (EU) 2017/2402 določa, katera dejanja morajo biti sankcionirana kot prekršek in v točkah (e), (f) in (g) drugega odstavka 32. člena Uredbe (EU) 2017/2402 višino glob, ki se naj izreče. Zaradi načela določnosti in jasnosti ter pravne varnosti predlog zakona v prvem odstavku 6. člena opredeljuje dejanski stan prekrška ter višino glob, ki se naj izreče v primeru kadar je kršitelj pravna oseba ali pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali fizična oseba ter odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

7. člen v nadaljevanju določa primere, ko je narava prekrška iz prvega odstavka 6. člena posebno huda zaradi višine povzročene škode ali višine pridobljene protipravne premoženjske koristi in zaradi storilčevega naklepa ali njegovega namena koristoljubnosti ter določa višino glob posebej za pravno osebo in osebe iz drugega in tretjega odstavka 6. člena.

K 9. členu

Pristojni organi, ki so določeni v 2. členu tega zakona so prekrškovni organi, ki velikokrat odločajo tudi v hitrem prekrškovnem postopku. Tako bi v skladu z ZP-1 v hitrem prekrškovnem postopku lahko izrekli le najnižjo v razponu predpisano globo, kar bi v praksi onemogočilo primerno sankcioniranje kršiteljev. S tem členom se zato določi možnost iz tretjega odstavka 52. člena ZP-1, ki določa, da se v hitrem postopku storilcu izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače, in sicer v povezavi s tretjim odstavkom 3. člena ZP-1, ki določa da se kadar je s tem zakonom določeno, da določeno vsebino ureja zakon, v primeru določanja prekrškov za kršitve določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno, te vsebine lahko uredijo tudi z uredbo. Predlagatelj se je odločil za predlog zakona in ne predlog uredbe o izvajanju uredbe zaradi systemskega odstopa, ker

predlog zakona določa višine glob, ki odstopajo od sistemskih okvirov, ki jih za predpisovanje glob v Republiki Sloveniji določa 17. člena ZP-1.

K 10. členu

Člen s prehodno določbo določa, da se do spremembe določb o višinah in razponih glob, ki jih določa zakon, ki ureja prekrške, višine in razponi glob, ki so določeni v 7. členu tega zakona, uporabljajo ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške.

K 11. členu

Zaradi uveljavitve uredbe Uredbe (EU) 2017/2402 je nastopila potreba po dveh manjših spremembah v Zakonu o bančništvu (v nadaljnjem besedilu: ZBan-2).

V 1. točki prvega odstavka 373. člena ZBan-2 (v kateri je kot prekršek opredeljeno ravnanje banke, ki je pridobila dovoljenje ali soglasje, določeno s tem zakonom ali Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012, z navajanjem neresničnih podatkov ali na podlagi drugih zavajajočih ravnanj) je bilo formulacija prekrška spremenjena na način, da vsebuje tudi spremembe Uredbe (EU) št. 575/2013.

12. točka prvega odstavka 373. člena ZBan-2, v kateri je kot prekršek opredeljena izpostavljenost kreditnemu tveganju pozicije v listinjenju, ne da bi bili izpolnjeni pogoji iz 405. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 (zadržani deleži izdajatelja), je črtana. Črtana vsebina je bila namreč prenesena v 6. člen Uredbe (EU) 2017/2402 in tudi prekršek in sankcije v zvezi s tem določa Uredbe (EU) 2017/2402.

K 12. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona, in sicer začne zakon veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Uporabljati pa se začne 1. januarja 2019.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

ZAKONO BANČNIŠTVU (ZBan-2)

373. člen (globa za kršitev banke)

(1) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje banka, ki:

- 1. je pridobila dovoljenje ali soglasje, ki je določeno s tem zakonom ali Uredbo (EU) št. 575/2013 z navajanjem neresničnih podatkov ali na podlagi drugih zavajajočih ravnanj;**
2. če v nasprotju s petim odstavkom 30. člena tega zakona opravlja storitve, ki jih ne sme opravljati;
3. ne obvesti Banke Slovenije o spremembi deleža posameznega delničarja v skladu s 74. členom tega zakona;
4. ni vzpostavila ureditve notranjega upravljanja v skladu s 128. členom tega zakona ali ne zagotavlja ustreznega notranjega kapitala v skladu s 131. členom tega zakona;
5. ne sporoča informacij glede izpolnjevanja kapitalskih zahtev, določenih v skladu z 92. členom Uredbe (EU) št. 575/2013, v skladu z prvim odstavkom 99. člena Uredbe (EU) št. 575/2013, oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije oziroma ne sporoča finančnih informacij v skladu z drugim odstavkom 99. člena Uredbe (EU) št. 575/2013;
6. ne sporoča informacij v skladu s 101. členom Uredbe (EU) št. 575/2013 oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije;
7. ne sporoča informacij o veliki izpostavljenosti v skladu s prvim odstavkom 394. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije;

8. ne sporoča informacij o likvidnosti ter o stabilnem financiranju v skladu s prvim in drugim odstavkom 415. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije;
9. ne sporoča informacij o količniku finančnega vzvoda v skladu s prvim odstavkom 430. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije;
10. ne razpolaga z likvidnimi sredstvi v skladu s 412. členom Uredbe (EU) št. 575/2013;
11. doseže izpostavljenost, ki presega omejitve iz 395. člena Uredbe (EU) št. 575/2013;
- 12. je izpostavljena kreditnemu tveganju pozicije v listinjenju, ne da bi bili izpolnjeni pogoji iz 405. člena Uredbe (EU) št. 575/2013;**
13. ne razkrije informacij v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 431. člena ali prvim odstavkom 451. člena Uredbe (EU) št. 575/2013 oziroma zagotavlja nepopolne ali nepravilne informacije;
14. izvede izplačila imetnikom instrumentov, ki se upoštevajo pri izračunu kapitala, v nasprotju z 229. členom tega zakona ali je izplačilo v nasprotju 28., 51. ali 63. členom Uredbe (EU) št. 575/2013;
15. je omogočila, da ena ali več oseb, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih s tem zakonom, opravlja funkcijo člana upravljalnega organa, tudi v njegovi nadzorni funkciji, ali višjega vodstva banke;
16. kreditira oziroma daje jamstva za nakup delnic v nasprotju s prvim odstavkom 31. člena tega zakona;
17. po prenehanju dovoljenja za opravljanje storitev sklepa nove posle v nasprotju s prepovedjo iz petega odstavka 106. člena tega zakona;
18. ne ravna v skladu z odredbo iz 203. člena tega zakona;
19. ustanovi podružnico v državi članici, ne da bi o tej nameri predhodno obvestila Banko Slovenije v skladu s prvim odstavkom 110. člena tega zakona, ali začne opravljati posle prek podružnice v drugi državi članici v nasprotju s 112. členom tega zakona;
20. začne neposredno opravljati vzajemno priznane finančne storitve v državi članici, ne da bi o tem obvestila Banko Slovenije v skladu s prvim odstavkom 114. člena tega zakona;
21. ustanovi podružnico v tretji državi, ne da bi za ustanovitev podružnice pridobila dovoljenje v skladu s 115. členom tega zakona;
22. pridobi kvalificirano naložbo v nasprotju z drugim odstavkom 200. člena tega zakona;
23. ne vzpostavi ali ne izvaja ustrezne politike izbora kandidatov za člane upravljalnega organa v skladu z drugim odstavkom 34. člena tega zakona;
24. ni zagotovila, da nadzorni svet banke imenuje komisiji v skladu s 49. členom tega zakona ali delovanje teh komisij ni v skladu z 50., 51. ali 52. členom tega zakona;
25. vodi poslovne knjige, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke ali sestavlja poročila v nasprotju z drugim odstavkom 86. členom člena tega zakona;
26. ne poroča finančnih informacij v zvezi z računovodskim izkazi v skladu s tretjim odstavkom 87. člena tega zakona;
27. ne predloži letnega poročila, konsolidiranega letnega poročila, revizorjevega poročila ali dodatnega revizorjevega poročila v skladu z 89. členom tega zakona;
28. glede razkritja dodatnih informacij ne ravna v skladu z 88. členom tega zakona;
29. v rokih iz prvega oziroma tretjega odstavka 92. člena tega zakona na svojih javnih spletnih straneh ne objavi letnega poročila oziroma konsolidiranega letnega poročila ali revizorjevega poročila o revidiranju letnega poročila iz drugega odstavka 57. člena ZGD-1;
30. ne zagotovi, da ostaneta letno poročilo in revizorjevo poročilo iz drugega odstavka 57. člena ZGD-1 dostopna na njenih javnih spletnih straneh najmanj pet let po njuni objavi (četrti odstavek 92. člena tega zakona);
31. pooblaščenim osebam Banke Slovenije ne omogoči pregleda ali ovira izvajanje njegovih nalog in pooblastil na način, določen v 242., 245., 246., 247. in 248. členu tega zakona;
32. ne vzpostavi ustreznih postopkov upravljanja tveganj oziroma notranjih kontrolnih mehanizmov, vključno z ustreznim poročanjem in računovodskimi postopki, z namenom ugotavljanja, merjenja, spremljanja in nadzora poslov s svojim nadrejenim mešanim poslovnim holdingom in njegovimi podrejenimi družbami v skladu z drugim odstavkom 304. člena tega zakona;
33. krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov v skladu s 126. členom tega zakona;
34. ne ravna v skladu z odredbo iz 253. in 258. člena tega zakona;
35. posebnemu pooblaščenцу iz 259. člena tega zakona ne omogoči ali ga ovira pri izvajanju njegovih nalog in pooblastil v skladu z določbami 259. in 261. člena tega zakona.

(2) Banka, ki se po ZGD-1 šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje z globo od 80.000 do 500.000 eurov.

(3) Če je narava storjenega prekrška iz prvega odstavka tega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se banka kaznuje z globo v višini do:

1. 10 odstotkov skupnega letnega neto prometa, vključno z bruto dohodkom v predhodnem poslovnem letu v obliki prihodkov iz obresti in podobnih prihodkov, prihodkov iz delnic in drugih vrednostnih papirjev s spremenljivim ali fiksnim donosom ter prejetih provizij in nadomestil v skladu s 316. členom Uredbe (EU) št. 575/2013, ali
2. dvakratnega zneska dobička, pridobljenega s kršitvijo, ali izgube, preprečene s kršitvijo, kadar ju je mogoče opredeliti, če ta znesek presega znesek iz prejšnje točke.

(4) Član uprave, ki krši dolžnosti člana uprave iz prvega ali drugega odstavka 45. člena tega zakona in je zato podana kršitev iz prvega odstavka tega člena, se za prekršek kaznuje z globo v višini od 2.500 eurov do 10.000 eurov.

(5) Član nadzornega sveta banke, ki krši dolžnosti člana nadzornega sveta banke iz prvega odstavka 55. člena tega zakona in je zato v banki podana kršitev iz prvega odstavka tega člena, se za prekršek kaznuje z globo v višini od 2.500 eurov do 10.000 eurov.

(6) Če je narava storjenega prekrška iz četrtega ali petega odstavka tega člena posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se član uprave ali nadzornega sveta kaznuje z globo do višine 5.000.000 eurov.

(7) Odgovorna oseba banke, ki ni član uprave ali nadzornega sveta, se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 800 do 10.000 eurov. Če je narava storjenega prekrška iz prejšnjega stavka posebno huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi ali zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, se odgovorna oseba banke kaznuje z globo od 2.500 do 30.000 eurov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU: /

VI. PRILOGE:

- MSP test.